

Правы, аб якіх дапытваемы павінен быць паведамлены да пачатку апытання

1. Права на канфідэнцыйную кансультацыю з адвакатам і яго дапамогу ў працэсе апытання

A. Адвакат

- Грамадзянін мае права выбраць ахоўніка паводле свайго меркавання.
- Калі ў апытванага няма прыватнага адваката, ці той не ў стане прыбыць на апытанне, ён можа заступнічаць пра прызначэнне адваката з калегіі адвакатаў.
- Пры вызначаных умовах (абставінах) такая прававая дапамога з'яўляецца бясплатнай, цалкам або часткова. Грамадзянін мае права запытаць афіцыйны дакумент, у якім гэтыя ўмовы (абставіны) рэзюмаваны.

B. Папярэдняя канфідэнцыйная кансультацыя

- Да пачатку наступнага апытання і на працягу 2-х гадзін пасля яго звароту да адваката з калегіі адвакатаў дапытваемы мае права на канфідэнцыйную кансультацыю са сваім адвакатам, якая доўжыцца не больш за 30 хвілін і можа быць у парадку вылучэння працягнута асобай, якая праводзіць апытанне.
- Кансультацыя можа праводзіцца па тэлефоне або па месцы правядзення апытання.
- Калі запланаваная кансультацыя з прыватным адвакатам не адбылася на працягу 2 гадзін, існуе магчымасць прыватна пракансультавацца па тэлефоне з прызначаным адвакатам з калегіі адвакатаў. Пасля гэтага можа пачацца апытанне.
- Адвакат, які не паспеў да пачатку допыту, можа быць дапушчаны да ўдзелу ў застаўшыся час апытання.

C. Юрыдычная дапамога падчас апытання

- Апытваемы мае права карыстацца дапамогай адваката падчас усіх апытанняў.
- Адвакат павінен забяспечыць:
 - Захаванне праў свайго падахоўнага на адмову даваць паказанні і растлумачанні, а таксама права на адмову сведчыць супраць сябе;
 - Паважлівыя адносіны да падахоўнага падчас допытаў без ягонага прымушання ці супрацьзаконнага ціску на яго;
 - Паведамленне падахоўнага аб ягоных правах, а таксама захаванне прававых нормаў падчас допыту.

Калі на гэтым этапе ў ахоўцы маюцца якія-небудзь заўвагі, ён мае права неадкладна ўнесці іх у пратакол апытання.

Ваш адвакат мае права запытаць тлумачэнні ў сувязі з задаванымі пытаннямі. Ён не мае права адказваць замест вас ці перашкаджаць правядзенню допыту.

- Опрашываемы і яго адвакат імяют Дапытваемы і яго адвакат маюць права перапыніць допыт (толькі адзін раз) для дадатковай канфідэнцыйнай кансультацыі. Аналагічным чынам дапытваемы мае права звярнуцца да свайго адваката за канфідэнцыйнай кансультацыяй падчас допыту пры вызначэнні новых фактычных акалічнасцяў. Такая кансультацыя павінна доўжыцца не больш за 15 хвілін.

D. Адмова ад права на канфідэнцыйную кансультацыю з адвакатам

Апытваемы не абавязаны карыстацца правам канфідэнцыйнай кансультацыі з ахоўнікам.

Апытваемы паводле свайго меркавання можа адмовіцца ад гэтага права, сур'ёзна абмеркаваўшы такое рашэнне, калі:

- ён паўналетні;
- падпісаў і ўласнаручна датаваў дакумент, які мае такую юрыдычную сілу;
- па магчымасці, апытанне можна запісваць з дапамогай тэхнічных сродкаў. Дадзенае пытанне Вы можаце абмеркаваць са сваім адвакатам (гл. таксама пункт 7).

Па дадзеных пытаннях, вы можаце патэлефанаваць да каго-небудзь з калегіі адвакатаў.

E. Пазбаўленне права

У выключных абставінах ці пры наяўнасці неабвержных доказаў галоўны пракурор або следчы можа прыняць рашэнне аб пазбаўленні затрыманага права на атрыманне папярэдняй канфідэнцыйнай кансультацыі ці дапамогі адваката падчас апытання. Такое рашэнне павінна быць абгрунтавана.

F. Права на адваката ў краіне, якая выдала еўрапейскі ордэр на арышт

Вы маеце права прызначыць адваката ў краіне, якая выдала еўрапейскі ордэр на арышт. Гэты адвакат можа падаць вашаму адвакату ў Бельгіі інфармацыю і кансультацыі аб працэдуры экстрадыцыі.

2. Інфармацыя пра еўрапейскі ордэр на арышт або арыентоўку

- Вы маеце права на атрыманне інфармацыі пра сутнасць еўрапейскага ордэра на арышт або арыентоўкі.

— Калі падавалася заява пра Вашу экстрадыцыю з мэтай прывядзення ў выкананне пакарання, а Вам не было вядома пра гэта абвінавачанне або незавершаны крымінальны працэс, Вы маеце права звярнуцца з просьбай аб прадастаўленні Вам копіі прысуду замежнага суда для даведкі і з умовай своечасовага прадастаўлення такога дакумента.

3. Права на адмову ад дачы сведкаў і растлумачанняў

- Апытваемы не абавязаны сведчыць супраць сябе ні на адным этапе апытання.
- Пасля вызначэння асобы апытваемага, ён мае права даваць сведкі і растлумачанні, адказваць на пытанні або захоўваць маўчанне.

4. Права затрыманага на паведамленне аб сваім арышце

Затрыманы мае права паведаміць аб сваім заключэнні пад варту трэцяй асобе.

Тым не менш, галоўны пракурор або следчы можа адтэрмінаваць выкарыстанне гэтага права затрыманым на час, патрэбны для паўнаўладнага правядзення следчых мерапрыемстваў.

5. Медыцынская дапамога

- Затрыманы мае права атрымліваць бясплатную медыцынскую дапамогу ў выпадку неабходнасці.
- Затрыманы таксама мае права хадайнічаць аб праходжанні абследавання ў абранага ім доктара. Такое абследаванне праводзіцца за кошт затрыманага.

Дадатковыя правы затрыманага на апытанні

6. Іншыя правы на апытанні

Перад пачаткам апытання грамадзяніну паведамляюць пэўныя звесткі. Акрамя кароткага апісання фактычных абставін і паведамлення дапытваемага аб тым, што ён мае права адмовіцца даваць сведкі і растлумачанні, яму павінны паведаміць, што:

- ён мае права патрабаваць даслоўнага пратакаліравання ўсіх зададзеных яму пытанняў і адказаў на іх;
- ён мае права запытаць пэўнае раследаванне або апытанне канкрэтнай асобы;
- яго паказанні могуць выкарыстоўвацца ў якасці доказаў, якія прымаюцца судом;
- падчас апытання ён можа выкарыстоўваць дакументы, наяўныя ў яго распараджэнні, калі гэта не стане прычынай затрымкі апытання. У час або пасля апытання вы маеце права запытаць далучэнне дадзеных дакументаў да адпаведнага пратакола, або іх перадачу ў канцэлярыю суда.

7. Фіксацыя апытання з дапамогай тэхнічных сродкаў

- Па магчымасці, апытанне можа фіксавацца з дапамогай тэхнічных сродкаў з мэтай яго маніторынгу.
- Рашэнне па дадзеным пытанні прымае асоба, якая праводзіць апытанне, пракурор або следчы.

8. Напрыканцы апытання

Па заканчэнні апытання апытванаму прадастаўляецца пратакол апытання для азнаямлення. Ён таксама мае права папрасіць, каб яму прачыталі пратакол.

Апытванаму прадастаўляецца магчымасць уносіць змяненні або ўдакладненні ў дадзеныя ім паказанні.

9. Дапамога перакладчыка

- Калі дапытваемы не разумее мовы або не валодае ёю, у выпадку наяўнасці ў апытванага парушэнняў слыху або маўлення, а таксама калі адвакат апытванага не разумее мову або не валодае ёю, дапытваемы мае права на дапамогу прысяжнага перакладчыка падчас канфідэнцыйнай кансультацыі з адвакатам. Такая дапамога аказваецца бескаштоўна.
- Калі дапытваемы вырашыць даваць паказанні на мове, якая не з'яўляецца мовай працэсу, дапытваемы мае права на дапамогу перакладчыка падчас апытання. Такая дапамога аказваецца бескаштоўна.
- Апытванаму могуць прапанаваць весці ўласныя запісы сведкаў на сваёй мове.

10. Прадастаўленне згоды на экстрадыцыю

Затрыманы можа згадзіцца на экстрадыцыю ў краіну, якая абвясціла яго ў вышук. Ён можа абмежаваць сваю згоду правапарушэннямі, якія зазначаны ў еўрапейскім ордэры на арышт. Ён таксама можа адмовіцца ад правіла канкрэтнасці, а гэта значыць, што пасля экстрадыцыі ён будзе прыцягнуты да адказнасці або заключаны ў турму ў межах прывядзення ў выкананне вынесенага прысуду за ўчыненне іншых злачынстваў, чым тыя, у звязку з якімі падавалася заява аб экстрадыцыі.

Калі затрыманы жадае згадзіцца на экстрадыцыю, пасля следчага яго апытае пракурор. Пракурор растлумачыць яму наступства экстрадыцыі. Затрыманаму можа дапамагаць адвакат. Затрыманы можа падаць згоду на экстрадыцыю толькі пракурору.

Юрыдычная згода на экстрадыцыю не мае зваротнай сілы.

Тэрмін затрымання

1. Звычайна, 48 гадзін

Тэрмін затрымання не можа быць больш за 48 гадзін.

2. Следчы

- Праз 48 гадзін затрыманы будзе вызвалены або паўстане перад следчым. Апошні нададзены паўнамоцтвамі прыняць рашэнне аб затрыманні ў адпаведнасці з еўрапейскім ордэрам на арышт.
- Следчы абавязаны перадусім распытаць затрыманага па пытаннях, якія датычацца гэтага матэрыялу. Падчас слухання затрыманы мае права карыстацца дапамогай свайго адваката. Следчы абавязаны выслухаць тлумачэнні і заўвагі затрыманага або яго абаронцы, звязаныя з магчымым выданнем пастанова пра арышт.

Затрыманы мае магчымасць адмовіцца ад гэтага права, толькі калі ён з'яўляецца паўналетнім.

- У выпадку выдачы следчым пастанова пра арышт, затрыманы мае права:
 - бесперашкодна камунікаваць са сваім адвакатам;
 - на працягу пятнаццаці дзён з моманту затрымання паўстаць перад судом на зачыненым паседжанні і аспрэчыць сваё

зняволенне і экстрадыцыю на падставе еўрапейскага ордэра на арышт. Ён можа аспрэчыць дадзенае рашэнне ў судзе абвінавачання, які павінен вынесці сваё рашэнне на працягу пятнаццаці дзён. Апеляцыю трэба падаць на працягу дваццаці чатырох гадзін з моманту выдачы яму пастанова суда;

- азнаеміцца са сваёй справай за дзень да зачыненага судовога слухання;
- Атрымаць ад адваката дадатковую інфармацыю аб парадку працэсуальных дзеянняў маючых адбыцца;
- Паведаміць у консульства сваёй краіны аб сваім зняволенні, калі затрыманы не з'яўляецца грамадзянінам Бельгіі;
- Калі вы не разумееце мовы еўрапейскага ордэра на арышт ці мовы, на які ён быў перакладзены, вам будзе прадастаўлен пісьмовы пераклад еўрапейскага ордэру на арышт на мову, якую вы разумееце, ці вусны пераклад еўрапейскага ордэру на арышт, ці вусны пераклад істотных працэдурных запісаў перад судовым паседжаннем, не пазней прыняцця канчатковага рашэння у сувязі з прывядзеннем пакарання да іспалнення.

Вы маеце права захаваць дадзенае растлумачэнне вашых правоў.